

AGNIESZKA KIJAK

ORCID: 0000-0002-4547-3798

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
agnieszka.kijak@uph.edu.pl

Nazwy i ich statystyka w urbanonimii i hodonimii na terenie gminy Kórnik

Słowa kluczowe

onomastyka, urbanonim, nominacja, gmina Kórnik

Key words

onomastics, urbanonims, nomination, Kórnik Commune

Początkowo nazwy ulic miały ścisły związek z realiami pozajęzykowymi. Często odzwierciedlały topografię okolicy, ukształtowanie terenu, otaczające je faunę i florę¹. Są to tzw. nazwy motywowane, określone tak w klasyfikacji Kwiryny Handke², które „posiadają wartość realnoznaczeniową” albo inaczej: „zawierają historyczny proces tworzenia się nazwy”. Drugi typ to nazwy niemotywowane, czyli takie, które takiej wartości nie mają³.

Dokonując analizy semantycznej nazw ulic, zwykle poza głównym podziałem na nazwy motywowane i niemotywowane, wśród tych pierwszych wyróżnia się dodatkowo nazwy: topograficzne, lokalizujące, kierunkowe, dzierzawcze, okolicznościowe, patronimiczne, relacyjnie ponowione, pamiątkowe. Nazwy niemotywowane natomiast można

¹ Elżbieta Supranowicz, *Nazwy ulic Krakowa* (Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN, 1995), 11.

² Kwiryna Handke, *Polskie nazewnictwo miejskie* (Warszawa: Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, 1992), 72–74.

³ Anna Arciszewska, „Nazewnictwo miejskie dzielnic, placów i ulic Katowic”, *Językoznawstwo* 1 (2012), 6: 7.

podzielić na: pamiątkowe, geograficzne, przyrodnicze, odzawodowe, etniczne⁴. Niektórzy badacze wyróżniają bardziej szczegółowe grupy, zwłaszcza wśród nazw topograficznych, które uważane są za jedne z najbardziej zróżnicowanych. Można je dodatkowo podzielić na nazwy odnoszące się do naturalnych elementów terenu, nazwy określające kształt czy wielkość ulicy, nazwy wskazujące rodzaj nawierzchni i cechy zabudowy, nazwy wskazujące na miejsce ulicy wśród innych obiektów, nazwy wykorzystujące metaforę opisującą ogólne wrażenie, jakie sprawia nazywana ulica lub skojarzenia, jakie przywołuje⁵.

Podgrupy często wskazuje się w grupie nazw kierunkowych, klasyfikując je na nazwy: ulic prowadzących do innych miejscowości, ulic prowadzących do obiektów kulturalnych, przemysłowych, budynków użyteczności publicznej i innych zabudowań (zarówno obecnych, jak i dawnych)⁶. Również nazwy przyrodnicze, odnoszące się do fauny i flory, można podzielić na nazwy odzwiercące, w tym pochodzące od nazw ptaków, ssaków i płazów, oraz nazwy odroślinne pochodzące od nazw drzew i krzewów, kwiatów, warzyw, owoców oraz zbóż i roślin uprawnych, a także nazw grzybów⁷. Inny podział stosowany do klasyfikacji nazw przyrodniczych polega na wyróżnieniu nazw dotyczących przyrody żywej i nieożywionej⁸. W nazwach pamiątkowych wyróżnia się podgrupy nazw osobowych i innych. Wśród tych pierwszych wskazać można nazwy upamiętniające postacie zasłużone dla Polski i świata, nazwy upamiętniające postacie związane z literaturą, sztuką, sportem itp., nazwy upamiętniające wydarzenia historyczne⁹.

Zgodnie z Centralnym Katalogiem Ulic, zaktualizowanym 7 stycznia 2022 roku, w Polsce odnotowano 286 392 ulice i 46 573 nazwy ulic w połączeniu z cechą, którym nadano unikalne identyfikatory. Cechy, które pozwalają wyróżnić podtypy ulic, to: aleja, bulwar, droga, ogród, osiedle, park, plac, rondo, rynek, skwer, szosa, ulica, wybrzeże, wyspa¹⁰.

W artykule poddano analizie nazwy ulic w miejscowościach gminy Kórnik. Zgodnie z powyższym zapisem do badań wyekscerpowano materiał zawierający nie tylko nazwy

⁴ Tamże, 9–12. Agnieszka Myska wyróżnia: 1) nazwy kierunkowe o motywacji realistycznej oraz nazwy pozornie kierunkowe; 2) nazwy lokalizujące o motywacji realistycznej oraz nazwy pozornie lokalizujące; 3) nazwy posesyjne o motywacji realistycznej oraz nazwy pozornie posesyjne; 4) nazwy charakteryzujące o motywacji realistycznej oraz nazwy pozornie charakteryzujące; 5) nazwy pamiątkowe o motywacji realnej i pamiątkowe o motywacji konwencjonalnej. Por. też, „Ewolucja motywacji współczesnych nazw ulic województwa podkarpackiego”, w: *Jednotlivé a všeobecne v onomastiké*, red. Martin Ološtiak (Prešov: Univerzita PU, 2012), 252.

⁵ Danuta Bieńkowska, Elżbieta Umińska-Tytoń, *Nazewnictwo miejskie Łodzi* (Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013), 209.

⁶ Michał Mordań, „Współczesne typy nazw ulic Bielska Podlaskiego”, *Studia Wschodniosłowiańskie* 10 (2010): 295.

⁷ Tamże, 295–296.

⁸ Tamże.

⁹ Tamże, 296–297.

¹⁰ Dane na podstawie: *Rejestr TERYT*, dostęp 8.01.2022, <https://eteryt.stat.gov.pl/>.

z członem „ulica”, lecz także inne. W przypadku miejscowości będących przedmiotem badań były to: „aleja”, „plac”, „skwer” oraz „osiedle”.

Kórnik to gmina miejsko-wiejska w województwie wielkopolskim, w powiecie poznańskim. W latach 1975–1998 gmina należała administracyjnie do województwa poznańskiego. Siedzibą gminy jest Kórnik. W jej skład wchodzi miejscowości: Kórnik, Biernatki, Błażejewko, Błażejewo, Borówiec, Celestynowo, Czmoniec, Czmoń, Czołowo, Dachowa, Daszewice, Dębiec, Dworzyska, Dziećmierowo, Gądkki, Jaryszki, Kamionki, Konarskie, Kromolice, Mościenica, Pierzchno, Prusinowo, Radzewo, Robakowo, Runowo, Skrzynki, Szczodrzykowo, Szczytniki, Świątniczki, Trzykolne Młyny, Żerniki¹¹.

Tabela 1. Liczba ulic w miejscowościach gminy Kórnik

Nazwa miejscowości	Liczba ulic
Kórnik	122
Biernatki	14
Błażejewo	33
Borówiec	93
Czmoniec	21
Czmoń	25
Czołowo	10
Dachowa	34
Daszewice	1
Dziećmierowo	11
Gądkki	16
Kamionki	100
Koninko	33
Konarskie	16
Mościenica	14
Radzewo	42
Robakowo	57
Runowo	1
Skrzynki	12
Szczodrzykowo	7
Szczytniki	46
Trzykolne Młyny	8
Żerniki	5
Razem	721*

* Dane liczbowe na podstawie *Rejestru TERYT*, dostęp 17.08.2021, <https://teryt.stat.gov.pl/>.

¹¹ Dane źródłowe pochodzą z *Rejestru TERYT*, dostęp 17.08.2021. W artykule zostały uwzględnione ulice z 23 miejscowości, ponieważ w pozostałych nazwy ulic nie występują.

Suma wszystkich ulic nie jest zgodna z liczbą nazw, ponieważ liczba nominacji niektórych z nich jest większa niż 1. Zob. tabela 5.

Ze względu na zróżnicowanie materiału badawczego (łączącego w mieście Kórnik nazwy utrwalone historycznie z onimami wiejskimi, głównie nowo powstałymi), a także na to, że bazę stanowił oficjalny rejestr nazw (z pominięciem innych dokumentów urzędowych, takich jak protokoły posiedzeń samorządu czy jego uchwały, mogące zawierać informacje uzasadniające nadane nazwy), trudno mówić obiektywnie o rzeczywistym kierunku rozwoju lokalnego nazewnictwa. Celem artykułu jest więc ogólna analiza strukturalno-semantyczna, a także statystyczna wyekscerpowanego materiału.

Specyfika zgromadzonego materiału, zwłaszcza nazw nowo powstałych ulic, nie pozwala jednoznacznie ustalić, które z nich są motywowane, a które nie lub też inaczej motywowane pozornie. W związku z tym, inspirowany powyższymi omówionymi podziałami, ale – przede wszystkim – uwzględniając specyfikę nazw ulic w gminie Kórnik, wyróżniłam dziesięć grup z podgrupami, dającymi łącznie 25 kategorii nazw. W poniższym podziale razem zostały ujęte nazwy przymiotnikowe różniące się od siebie jedynie słowem „aleja”, „osiedle”, „skwer” oraz „plac”. Zestawienie tych onimów zawiera tabela 2.

Tabela 2. Ulice występujące w spisie terytorialnym i ulice ujęte w analizie semantycznej

Nazwa ulicy	Nazwa ujęta w zestawieniu liczbowym
Aleja Wierzbowa	Wierzbowa
Osiedle Azaliowe	Azaliowa
Osiedle Brzozowe	Brzozowa
Osiedle Gruszkowe	Gruszkowa
Osiedle Ignacego Krasickiego	Ignacego Krasickiego
Osiedle Lazurów	Lazurów
Osiedle Międzyzlesie	Międzyzlesie
Osiedle Piaskowe	Piaskowa
Osiedle Radosne	Radosna
Osiedle Sowie	Sowia
Osiedle Świerkowe	Świerkowa
Osiedle Topolowe	Topolowa
Osiedle Zielone Wzgórze	Zielone Wzgórze
Skwer Brzozowy	Brzozowa
Skwer Topolowy	Topolowa
Plac Jesionowy	Jesionowa

Źródło: opracowanie własne.

Klasyfikacja przedstawia się następująco:

1. Nazwy topograficzne:

- a) nazwy wskazujące na rodzaj nawierzchni i cechy zabudowy: Błotna, Gruntowa, Kamienna, Piaskowa, Polna, Żwirowa;
- b) nazwy określające kształt lub wielkość ulicy: Długa, Kręta, Krótka, Mała, Mała Rekreacyjna, Okrężna, Prosta, Szczelinka, Szeroka, Wąska, Zakole;
- c) nazwy wskazujące na miejsce ulicy wśród innych obiektów: Boczna, Dojazd, Dolna, Główna, Górna, Graniczna, Krańcowa, Łączna, Nowa, Nowina, Południowa, Poprzeczna, Północna, Skryta, Wspólna, Zakątek, Zaułek;
- d) nazwy lokalizujące (wskazujące na sąsiedztwo jakiegoś obiektu budowlanego lub terenu)¹²: Bóźniczka, Cmentarna, Drukarska, Dworcowa, Działkowa, Fabryczna, Firmowa, Gajowa, Jeziorna, Kanałowa, Kempingowa, Kolegiacka, Kolejowa, Kościelna, Leśna Polana, Łąkowa, Magazynowa, Międzylesie, Młyńska, Mostowa, Na Górcie, Na Skarpie, Na Skraju Lasu, Na Uboczu, Nad Jeziorem, Nad Kople, Nad Potokiem, Nad Stawem, Nad Strumykiem, Nad Wodą, Ogrodowa, Osiedle na Skale, Osiedle na Wzgórzu, Osiedle Nadwarciańskie, Osiedle Owocowe Wzgórze, Osiedle Pod Dębem, Osiedle Przylesie, Osiedle Zielona Polana, Parkowa, plac Browarny, Plenerowa, Poczтовая, Pod Borem, Pod Lasem, Podgórna, Przy Krzyżu, Przy Łowisku, Przy Nowinie, Przemysłowa, Rzeczna, Sadowa, Składowa, Spedycyjna, Spółdzielcza, Stawowa, Stodolna, Strumykowa, Szkolna, Towarowa, Wiatraczna, Wiatrakowa, Wiejska, Wodna, Zagajnik, Zamkowa, Zielona Dolina, Zielone Wzgórze, Zwierzyniecka, Źródłana.

2. Nazwy kierunkowe:

- a) nazwy ulic prowadzących do innych miejscowości: Biernacka, Błażejewka, Bnińska, Czmońska, Czołowska, Dębiecka, Droga Kalejska, Dworzyskowa, Katowicka, Kórnicka, Mieczewska, Mosińska, Mościenicka, Piotrowska, Poznańska, Radzewska, Rogalińska, Średzka, Śremska, Zaniemyska, Żernicka;
- b) nazwy ulic prowadzących do innych obiektów kulturalnych, przemysłowych, budynków użyteczności publicznej i innych zabudowań: Do Wiatraka.

3. Nazwy kulturowe: Grzybobranie, Dożynkowa, Przymiarki¹³, Rynek.

4. Nazwy relacyjne ponowione: Bielawy, Błonie, Drapałka, Prowent¹⁴.

¹² Z różnych względów można by je również zaklasyfikować do grupy nazw kierunkowych jako *nazwy ulic prowadzących do innych obiektów terenowych*.

¹³ Popularna nazwa sięgająca czasów historycznych, używana już w średniowieczu. Jak pisze Jacek Sypień: „Tą nazwą określano nowe pola – przymierzone (domierzone) do wsi”. Tenże, „Nazwy części wsi i miast w powiecie olkuskim”, *Iclusiana* 17 (2017): 58.

¹⁴ Grupa nazw przeniesionych z innych onimów: *Bielawy* – prawdopodobnie pochodzi od nazwy wsi w województwie wielkopolskim, *Błonie* – część miasta Kórnik, *Drapałka* – osada leśna w miejscowości Borówiec, *Prowent* – część Kórnik nad Jeziorem Kórnickim.

5. Nazwy pamiątkowe:

- a) nazwy pamiątkowe odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla Polski (w tym też w dziedzinie literatury): Adama Asnyka, Adama Mickiewicza, Aleksandra Fredry, Bolesława Leśmiana, Jakuba Krauthofera, Jana Gutenberga, Jana Kantego, Jana Kochanowskiego, Jana Matejki, Juliana Tuwima, Juliusza Słowackiego, Hugo (sic!) Kołłątaja, Ignacego Krasickiego, Mikołaja Reja, Stanisława Wyspiańskiego, Wincentego Witosa;
- b) nazwy pamiątkowe odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla Kórnik i okolic: aleja Flensa, Antoniego Wróblewskiego, Bolesława Smoczyńskiego, Jana Wójkiewicza, Józefa Śwignonia, Julii Molińskiej-Woykowskiej, ks. Pawła Steinmetza, ks. Romualda Żurowskiego, ks. Tadeusza Jabłońskiego, Księdza Szczepana Janasika, Edwarda Pohla, Kazimierza Fludry, Kasztelana Jarosta, Melchiora Grześkowiaka, Michała Wieruszowskiego, Hipolita Trąpczyńskiego, Działyńskich, Osiedle Stefana Białoboka, prof. Stanisława Bodniaka, prof. Zbigniewa Steckiego, Promenada im. Wisławy Szymborskiej, Stanisława Jankowskiego, Stanisława Michałowskiego, Stanisława Mikołajczyka, Stanisława Nowaka, Stanisława Toboły, Stanisława Woźniaka, Staszica, Sylwestra Gawrycha, Zygmunta Celichowskiego, Stefana Weymana, Władysława Dylewskiego, Władysława Zamoyskiego, Teofila Wolniewicza, Teofili Potulickiej, Wojciecha Drożdżika;
- c) nazwy świętych i błogosławionych: św. Floriana, św. Huberta, św. Maksymiliana Kolbe, św. Mikołaja;
- d) nazwy pamiątkowe nawiązujące do wydarzeń historycznych: 20 października;
- e) nazwy pamiątkowe inne: Armii Krajowej, Plac Niepodległości, Plac Powstańców Wielkopolskich, Szarych Szeregów, Wojska Polskiego.

6. Nazwy geograficzne: Alpejska, Beskidzka, Biebrzańska, Bieszczadzka, Borów Tucholskich, Karkonoska, Mazowiecka, Mazurska, Pienińska, Kaszubska, Kujawska, Tatrzańska, Pomorska, Wolińska, Słowińska, Osiedle Kresowe.

7. Nazwy odnoszące się do przyrody:

- a) nazwy odzwierzęce: Bażancia, Bażantowa, Bułankowa, Jaskółcza, Jastrzębia, Krucza, Lamparcia, Lisia, Łabędzia, Osiedle Tygrysie, Pawia, Ptasia, Sarnia, Sikorcza, Skowronkowa, Słowikowa, Sowa, Wilgowa, Wilcza, Żurawia;
- b) nazwy odroślinne¹⁵: Agrestowa, Akacja, Anyżowa, Aroniowa, Astrowa, Azaliowa, Bazyliowa, Borowa, Borowikowa, Borówkowa, Bratkowa, Brzoskwińniowa, Brzozowa, Buczynowa, Bukowa, Bzowa, Cedrowa, Chabrowa, Choinkowa, Cisowa, Cynamonowa, Cyprysowa, Cytrynowa, Czeremchowa, Czeresniowa, Daliowa, Dębowa, Dzikiej Róży, Fiołkowa, Forsycjowa, Gerberowa, Goździkowa, Grabowa, Gruszkowa, Hiacyntowa, Imbirowa, Irysowa, Jagodowa,

¹⁵ Do tej grupy zaliczono również onimy pochodzące od nazw grzybów.

- Jarzębinowa, Jaśminowa, Jesionowa, Jeżynowa, Jęczmienna, Jodłowa, Kalinowa, Kardamonowa, Kasztanowa, Klonowa, Konwaliowa, Kozakowa, Krokusowa, Kurkowa, Kwiatowa, Laskowa, Lawendowa, Leśna, Liliowa, Lipowa, Magnoliowa, Makowa, Maków Polnych, Malinowa, Malwowa, Maślakowa, Miętowa, Modrakowa, Modrzewiowa, Morelowa, Nagietkowa, Narcyzowa, Nektarowa, Olchowa, Oliwkowa, Orkiszowa, Orzechowa, Owocowa, Owsiana, Palmowa, Pieczarkowa, Pistacjowa, Piwoniowa, Platanowa, Podgrzybkowa, Poziomkowa, Prawdziwkowa, Pszeniczna, Różana, Różanecznikowa, Rumiankowa, Rydzowa, Rzepakowa, Sasankowa, Słomiana, Słonecznikowa, Sosnowa, Stokrotkowa, Storczykowa, Szafranowa, Szałwiowa, Szarotkowa, Szyszkowa, Śliwkowa, Świerkowa, Topolowa, Truflowa, Truskawkowa, Tulipanowa, Waniliowa, Warzywna, Wiązowa, Wierzbinowa, Wierzbowy, Wiklinowa, Wiśniowa, Wrzosowa, Zbożowa, Zielna, Żurawinowa, Żytnia;
- c) nazwy odnoszące się do przyrody nieożywionej: Agatowa, Bazaltowa, Brylantowa, Bursztynowa, Diamentowa, Glinkowa, Granitowa, Opalowa, Szafirowa, Szmaragdowa, Topazowa, Turkusowa, Krzemienowa, Rubinowa, Wapienna.
8. Nazwy metaforyczne: Bajkowa, Biała, Błękitna, Cicha, Deszczowa, Dobra, Filmowa, Granatowa, Gwiezdna, Jesienna, Karmelowa, Kinowa, Księżycowa, Kwitnąca, Labirynt Wodny, Lazurowa, Leśna Ostoja, Leśne Zacisze, Leśny Zakątek, Letnia, Ładna, Łagodna, Miła, Miodowa, Niebieska, Osiedle Podkowa, Osiedle Wczasowe, Piękna, Pogodna, Poranek, Porannej Rosy, Powietrzna, Promienna, Przyjazna, Radosna, Rekreacyjna, Serdeczna, Sielankowa, Sielska, Słoneczna, Spacerowa, Spokojna, Srebrna, Szczególna, Szczera, Szczęśliwa, Szczodra, Szczytna, Szlachetna, Świt, Teatralna, Telewizyjna, Tęczowa, Urocza, Uroczysko, Wesoła, Wichrowa, Widokowa, Wiosenna, Wypoczynkowa, Zacisze, Zapomniana, Zgodna, Zielona, Zimowa, Złota.
9. Nazwy odzawodowe: Aktorska, Dziennikarska, Inżynierska, Kowalska, Kuśnierska, Literacka, Lotnicza, Malarska, Modelarzy, Murarska, Operowa, Radiowa, Stolarska, Strażacka, Pisarska, Poetów, Rybacka, Rzemieślnicza.
10. Inne:
- nazwy pochodzące od nazw postaci z bajek: Calineczki, Królowy Śnieżki, Kubusia Puchatka, Lisa Witalisa, Misia Uszatka;
 - nazwy pochodzące od nazw ludzi: Harcerska, Patriotów, Szybowników;
 - nazwy pochodzące od nazw miejscowości: Konarska, Stachowska, Strzelecka;
 - nazwy związane ze sportem: Kartingowa, Olimpijska, Sportowa;
 - nazwy związane z pracą na wsi: Pasieczna, Rolna, Siewna, Żniwna;
 - pozostałe: Huby.

Wątpliwości nie powinno budzić zaklasyfikowanie nazw topograficznych do grupy nazw motywowanych, nazywanych przez Andrzeja Wyrobisza „pochodną działalności

człowieka”¹⁶, jednak w odniesieniu do niektórych leksemów pojawiają się pytania, np. czy rzeczywiście ulica *Kamienna* i *Żwirowa* mają takie podłoże, jak wynika to z ich nazw, a jeśli nie, to jako nazwy niemotywowane powinny zostać zaklasyfikowane do nazw metaforycznych. Podobnie trudno do nazw motywowanych zaklasyfikować zbiór nazw lokalizacyjnych, w skład którego wchodzi zarówno nazwy wskazujące na sąsiedztwo jakiegoś obiektu budowlanego, jak i terenu. Dokonanie klasyfikacji jest łatwiejsze w tym pierwszym przypadku, bo wystarczy sprawdzenie, czy obiekt rzeczywiście istnieje bądź istniał wcześniej w okolicy. Niełatwo natomiast ustalić, czy nazwanie ulic *Leśną Polaną*, *Łąkową* czy *Sadową* wynika z rzeczywistej obecności w tym miejscu terenów leśnych, łąk i sadów, czy też jest związane z tendencją, aby nazwy ulic miały wydźwięk pozytywny, co ma miejsce również w innych regionach Polski, np. w Bielsku Podlaskim¹⁷, w którym dotyczy to nazw metaforycznych, więc znów może sugerować, że wiele nazw pozornie odnoszących się do naturalnych właściwości terenu, jest niemotywowanych.

Nazwy odmiejscowe, jako nazwy pochodzące od nazw własnych, można zaklasyfikować jako nazwy niemotywowane, tak jak to uczyniły autorki monografii poświęconej nazwom własnym Łodzi¹⁸. Natomiast uznając je za nazwy kierunkowe, czyli nazwy ulic prowadzących do innych miejscowości, należałoby zaklasyfikować je do grupy nazw motywowanych. Stąd w mojej typologii nazwy odmiejscowe znalazły się w dwóch różnych grupach.

Do nazw kierunkowych zaliczyłam także nazwę ulicy prowadzącą do innych obiektów kulturalnych, przemysłowych, budynków użyteczności publicznej i innych zabudowań, a mianowicie *Do Wiatraka*. Można również wskazać grupę nazw ulic prowadzących do obiektów terenowych. Za takie można by uznać np. nazwy: *Gajowa*, *Łąkowa*, *Sadowa*, przyjmując, że prowadzą do gaju, na łąkę lub do sadu. Zatem również w tym wypadku nie ma pewności co do motywacji danych onimów, ponieważ można też przyjąć, że powyższe jednostki informują o lokalizacji. Ostatecznie zostały one zaklasyfikowane właśnie jako nazwy lokalizacyjne.

¹⁶ Andrzej Wyrobisz, „Nazwy ulic, placów i dzielnic w miastach polskich: nośniki informacji – źródło historyczne – zabytki kultury”, *Przegląd Historyczny* 90 (1999), 4: 515.

¹⁷ Mordań, „Współczesne typy nazw ulic”, 301.

¹⁸ Bieńkowska, Umińska-Tytoń, *Nazewnictwo miejskie Łodzi*, 212.

Tabela 3. Udział nazw ulic w kategoriach semantycznych – lista rangowa

	Liczba	Procent
Nazwy odnoszące się do przyrody	154	32,91
nazwy odzwierzęce	20	4,27
nazwy odroślinne	119	25,43
nazwy odnoszące się do przyrody nieożywionej	15	3,21
Nazwy topograficzne	103	22,01
nazwy wskazujące na rodzaj nawierzchni i cechy zabudowy	6	1,28
nazwy określające kształt lub wielkość ulicy	11	2,35
nazwy wskazujące na miejsce ulicy wśród innych obiektów	17	3,63
nazwy lokalizujące	69	14,74
Nazwy metaforyczne	66	14,10
Nazwy pamiątkowe	62	13,25
nazwy pamiątkowe odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla Polski	16	3,42
nazwy pamiątkowe odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla Kórnika i okolic	36	7,69
nazwy świętych i błogosławionych	4	0,85
nazwy pamiątkowe nawiązujące do wydarzeń historycznych	1	0,21
nazwy pamiątkowe inne	5	1,07
Nazwy kierunkowe	22	4,70
nazwy ulic prowadzących do innych miejscowości	21	4,49
nazwy ulic prowadzących do innych obiektów kulturalnych, przemysłowych, budynków użyteczności publicznej i innych zabudowań	1	0,21
Inne	19	4,06
nazwy pochodzące od nazw postaci z bajek	5	1,07
nazwy pochodzące od nazwań ludzi	3	0,64
nazwy pochodzące od nazw miejscowości	3	0,64
nazwy związane ze sportem	3	0,64
nazwy związane z pracą na wsi	4	0,85
pozostałe	1	0,21
Nazwy odzawodowe	18	3,85
Nazwy geograficzne	16	3,42
Nazwy kulturowe	4	0,85
Nazwy relacyjne ponowione	4	0,85
	468	100,00

Źródło: opracowanie własne.

W tabeli 3 przedstawiono zestawienie liczbowe i procentowe wcześniej wymienionych kategorii semantycznych. Na podstawie tych danych można zauważyć, że wśród nazw ulic w gminie Kórnik zdecydowanie przeważają nazwy odnoszące się do przyrody (niecałe 33%). Wśród nazw związanych z fauną i florą natomiast występuje najwięcej nazw odroślinnych (ponad 25% wszystkich nazw). Na kolejnym miejscu znalazły się nazwy topograficzne (ok. 22%) informujące o lokalizacji budynków, miejsc czy terenów oraz nazwy metaforyczne (ok. 14 %), które nie przekazują żadnej treści związanej z miejscem czy okolicą, w której dana ulica się znajduje.

Powyższe dane odzwierciedlają zjawisko powszechnego nadawania nazw niemotywowanych bądź też nazw motywowanych o charakterze neutralnym. Do takich zaliczyć można większość nazw związanych z fauną i florą, a także nazwy geograficzne. Analizowany materiał pozwala jednak stwierdzić, że sporo tego typu nazw ma również charakter pozytywny, co jest widoczne przede wszystkim wśród grupy nazw metaforycznych, takich jak: *Bajkowa*, *Lazurowa*, *Ladna*, a także równie miło się kojarzących, związanych z lasem, ekologią i terenami zielonymi, takich jak: *Leśne Zacisze*, *Parkowa*¹⁹ czy *Zielona*.

Repertuar onimów zawiera także nazwy pamiątkowe odnoszące się do dziejów Polski oraz wydarzeń istotnych dla lokalnej miejscowości. Nazwy pamiątkowe stanowią jednak tylko około 13% badanego materiału. Są to zarówno nazwy odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla lokalnej społeczności, jak i ważne w skali całego kraju. W przypadku tych pierwszych warto zauważyć, że występują one tylko w miejscowości Kórnik, stąd określenie „nazwy pamiątkowe odosobowe upamiętniające postacie zasłużone dla Kórnika i okolic”. W innych miejscowościach, zwłaszcza tych, w których powstają nowe osiedla mieszkaniowe, a w związku z tym również nowe nazwy, unika się nadawania nazw pamiątkowych. Być może jest to spowodowane faktem, że tego typu nazwy mają swoje słabe strony, zwłaszcza jeśli wybierane są pod wpływem politycznym i ideologicznym²⁰. Ponadto, jak zauważyła Aneta Majkowska: „Gdy nazwiska w nazwach ulic nie są w świadomości zbiorowej rozpoznawalne, to takie nazwy tracą wartość pamiątkowości i pozycję w świadomości grupowej. Stają się tylko etykietami, zwykłymi lokalizatorami przestrzennymi”²¹. Ważny zatem jest wybór takich odantroponimicznych nazw pochodzących od postaci, które są znane mieszkańcom, ponieważ zgodnie ze stwierdzeniem Ewy Oronowicz-Kidy, są one „prezentacją pamięci zbiorowej”²².

¹⁹ O pozytywnych konotacjach leksemu *park* występującego w nazwach pisała Marzena Makuchowska. Zob. też, „Manipulacyjne wykorzystanie słowa «park» w nazwach osiedli mieszkaniowych”, *Prace Językoznawcze* 22 (2020): 127–141.

²⁰ Anna Arciszewska, „Procesy wpływające na kształtowanie się nazw miejskich kiedyś i dziś”, *Językoznawstwo* 1 (2013), 7: 12.

²¹ Aneta Majkowska, „Krajobraz językowy Wielunia na przykładzie strukturalnej i semantycznej klasyfikacji nazw ulic”, *Rocznik Wieluński* 11 (2011): 96.

²² Ewa Oronowicz-Kida, *Oficjalne nazwy wiejskich ulic w województwie podkarpackim. Studium językowo-kulturowe* (Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014), 71.

Wśród analizowanych nazw warto jeszcze zwrócić uwagę na pojedyncze onimy, które znalazły się w kategoriach „Nazwy odzawodowe” oraz „Inne”. Do tej drugiej przypisano nazwy określone przez podgrupy informujące o związku danych onimów z postaciami z bajek, nazwaniami ludzi, nazwami miejscowości, sportem oraz pracą na wsi.

Zwracając uwagę na powyższe zbiory i trudności w jednoznacznym zaklasyfikowaniu ich do którejsz z typowych grup topoonomastycznych, warto bardziej szczegółowo przeanalizować rozkład terytorialny ulic w wybranych grupach. Celem artykułu było zbiorcze przeanalizowanie nazw ulic oraz innych urbanonimów i hodonimów, jak zaznaczono wcześniej, występujących w różnych miejscowościach gminy Kórnik. Pozwoliło to na sformułowanie ogólnych wniosków dotyczących nazewnictwa na badanym obszarze, np. stosowania nazw o pozytywnych konotacjach.

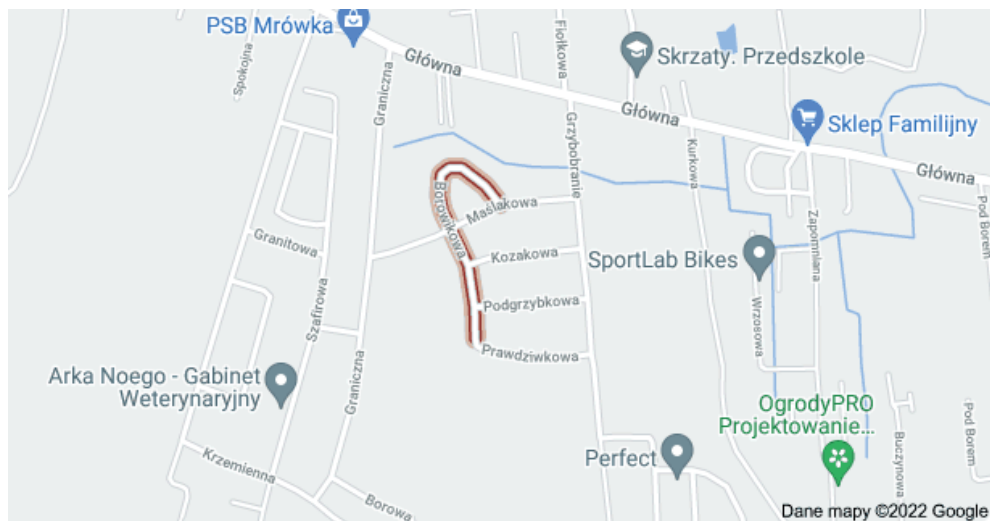
Analizując nazwy z uwzględnieniem ich lokalizacji, można dodatkowo zwrócić uwagę na powstałe w obrębie nadawanych nazw grupy tematyczne, które przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Grupy tematyczne nazw występujących w bezpośrednim sąsiedztwie

Borówiec	Borowikowa, Kozakowa, Kurkowa, Maślakowa, Pieczarkowa, Podgrzybkowa, Prawdziwkowa, Rydzowa, Trufflowa
Koninko	Aktorska, Dziennikarska, Kinowa, Literacka, Malarska, Operowa, Teatralna, Telewizyjna, Pisarska, Poetów
Radzewo	Beskidzka, Biebrzańska, Borów Tucholskich, Karkonoska, Kaszubska, Kujawska, Mazurska, Pienińska, Pomorska, Tatrzańska
Robakowo	Forsycjowa, Gerberowa, Irysowa, Krokusowa, Liliowa, Magnoliowa, Małwowa, Narcyzowa, Różana, Słonecznikowa, Storczykowa

Źródło: opracowanie własne.

Przykładami obrazującymi to zjawisko są nazwy nadawane w miejscowościach Borówiec, Koninko, Radzewo, Robakowo, w których można wyróżnić odpowiednio nazwy: pochodzące od nazw grzybów (por. ilustracja), pochodzące od nazw geograficznych, pochodzące od nazw kwiatów i pochodzące od nazw postaci z bajek. Zastosowanie tego typu zabiegu może budzić różne refleksje. Na pewno są to nazwy wpisujące się w pozytywne tendencje nazewnicze. O ile postaci z bajek i nazwy geograficzne wydają się bardzo charakterystyczne, o tyle kłopot może sprawiać zapamiętanie adresu z właściwą „kwiatową” czy „grzybową” nazwą, zwłaszcza jeśli nazwy pochodzą od roślin mniej znanych. Z drugiej strony zastosowanie takich tematycznych grup onimów w bliskim sąsiedztwie pozwala na lokalizację innych podobnych nazw. Znalezienie ulic *Różanej* i *Narcyzowej* podpowiada, że w okolicy powinna się też znaleźć np. ulica *Liliowa*.

II. Mapa Borówca z wybranymi nazwami ulic pochodzącymi od nazw grzybów

Do onimów dających się zaklasyfikować do jednej grupy tematycznej zaliczyć można również nazwy sąsiadujących ulic w Koninku, w którym występują nazwy takie jak: *Aktorska*, *Dziennikarska*, *Kinowa*, *Literacka*, *Malarska*, *Operowa*, *Teatralna*, *Telewizyjna*, *Pisarska* oraz *Poetów*, a te bez problemu można skojarzyć z działalnością artystyczno-medialną. Ze względu na różnice w strukturze nazw trudno je zaklasyfikować do jednej grupy. Stąd część znalazła się w grupie nazw odzawodowych, a inne, takie jak *Kinowa* czy *Teatralna*, ze względu na wiadomy brak w okolicy kina czy teatru, do nazw metaforycznych.

Podobnego zjawiska można doszukiwać się wśród nazw w miejscowości Czmoń, w której w nazwach ulic *Miodowa*, *Pasieczna*, *Nektarowa*, *Lipowa* oraz *Rzepakowa* (nie są one jednak położone w bezpośrednim sąsiedztwie) łatwo dostrzec powiązania semantyczne.

Wcześniej wspomniano, że niektóre nazwy ulic występują w gminie Kórnik więcej niż jednokrotnie. W związku z tym, że analizie poddano nazwy pochodzące z kilku miejscowości, warto pokusić się również o wskazanie onimów wykorzystanych do nominacji najczęściej razy, a także zestawienie ich z tymi, które używane są w tej funkcji w skali kraju. Najpopularniejsze w gminie Kórnik są ulice: *Leśna*, *Poznańska*, *Brzozowa*, *Dworcowa*, *Polna*, *Ląkowa*, *Topolowa*, *Klonowa* i *Lipowa*. Dane liczbowe ukazujące najczęściej nadawane nazwy ulic zostały zaprezentowane w tabeli 5.

Tabela 5. Nazwy ulic miejscowości gminy Kórnik, które występują więcej niż trzykrotnie

Nazwa ulicy	Liczba nominacji
Leśna	11
Poznańska	8
Brzozowa	7
Dworcowa	7
Polna	7
Łąkowa	6
Topolowa	6
Klonowa	5
Lipowa	5
Słoneczna	5
Akacjowa	4
Bukowa	4
Jagodowa	4
Jaśminowa	4
Jeziorna	4
Krótka	4
Kwiatowa	4
Malinowa	4
Nowa	4
Piaskowa	4
Poprzeczna	4
Różana	4
Szkolna	4
Świerkowa	4
Tęczowa	4
Wiosenna	4
Wrzosowa	4
Zbożowa	4

Źródło: opracowanie własne.

To zestawienie odzwierciedla ranking najczęściej występujących nazw w skali kraju. Wśród 10 onimów o największej liczbie notowań w Polsce znalazły się ulice: *Polna*, *Leśna*,

*Słoneczna, Krótka, Szkolna, Lipowa, Łąkowa, Brzozowa, Kwiatowa, Akacjowa*²³, które również często nadawane były w Kórniku i okolicach. Rzadziej występują na tym terenie popularne w Polsce nazwy: *Ogrodowa* (3 nadania), *Kościelna* (1 nadanie), *Sosnowa* (3 nadania), *Zielona* (2 nadania), *Parkowa* (1 nadanie), *Kolejowa* (3 nadania). Kórnik to gmina w dużej mierze wiejska, stąd łatwo można wyjaśnić rzadkie występowanie ulicy *Parkowej* ze względu na to, że parki dominują w przestrzeni miejskiej. Wyróżnia się natomiast dużą liczbą ulic o nazwie *Poznańska*, co też z powodzeniem można uzasadnić bliskim sąsiedztwem Poznania.

Analizując nazwy ulic miejscowości gminy Kórnik pod względem struktury, można stwierdzić, że przeważają onimy o charakterze przymiotnikowym. Wśród nich można wyróżnić nazwy jednoelementowe odpowiadające na podstawowe pytania przymiotnika: jaki, jaka, jakie?: *Dobra, Dolna, Gajowa, Gerberowa, Goździkowa* itd., które stanowią aż 73% zgromadzonego materiału. Do nazw odprzymiotnikowych zaklasyfikowano również połączenia syntaktyczne odpowiadające na pytania czyj, czyja, czyje? W tej grupie występują m.in. nazwy pochodzenia antropimicznego, w których skład wchodzi imię i nazwisko, np. *Adama Asnyka, Antoniego Wróblewskiego, Bolesława Leśmiana, Ignacego Krasickiego, Jana Gutenberga*, samo nazwisko: *Działyńskich, Staszica*, nazwy zawierające imiona świętych, np. *Św. Floriana, Św. Huberta, Św. Maksymiliana, Św. Mikołaja*, a także nazwy inspirowane postaciami z bajek, np. *Calineczki, Królowny Śnieżki, Lisa Witalisa, Misia Uszatka*. Nazwy tego typu stanowią 15% analizowanego materiału. Wśród badanych nazw wskazać można nieliczne nazwy odrzeczownikowe – 10%, np. *Bielawy, Błonie, Dojazd, Szczelinka, Zakątek* oraz takie, które są wynikiem połączenia rzeczownika z przymiotnikiem²⁴, występujące m.in. w nazwach: *Labirynt Wodny, Owocowe Wzgórze, Zielona Dolina, Zielona Polana, Zielone Wzgórze*. Pozostałe 4% to wyrażenia przyimkowe utworzone z wykorzystaniem przyimków, takich jak „do”: *Do Wiatraka*, „na”: *Na Górze*, „nad”: *Nad Wodą*, „pod”: *Pod Borem*, „przy”: *Przy Krzyżu*.

Zgodnie z przywołanym wcześniej rejestrem TERYT, najdłuższa odnotowana w Polsce nazwa ulicy ma 92 znaki, najkrótsza zaś jeden znak. Na stronie teryt.stat.gov.pl podano przykłady najdłuższych i najkrótszych nazw:

Najkrótsze nazwy: 1, 2, 3, 4, 5.

Najdłuższe nazwy: *Rondo Arcybiskupa Generała Mirona Chodakowskiego Prawosławnego Ordynariusza Wojska Polskiego; Skwer im. Żołnierzy AK Cichociemnych: rtm. Mariana Jureckiego i kpt. Andrzeja Świątkowskiego*.

²³ Dane dotyczące nazw nadawanych w Polsce zostały podane na podstawie: *Mapa Polski*, dostęp 6.08.2021, mapa.livecity.pl.

²⁴ Nazwy odrzeczownikowe oraz połączenia rzeczownika z przymiotnikiem zostały ujęte w jednej grupie ze względu na wykorzystane w nich stałe połączenia wyrazowe, a także inne nazwy własne zawierające rzeczownik oraz przymiotnik.

Dokonując analizy onomastycznej, zwraca się uwagę na liczbę elementów, nie zaś znaków. W odniesieniu do nazw ulic gminy Kórnik można stwierdzić, że zawierają one od jednego do maksymalnie czterech komponentów.

Większość analizowanych nazw poza leksemem „ulica” składa się z jednego elementu, np. *Cytrynowa, Daliowa, Fabryczna, Żwirowa, Żytia*. Nazwy jednoelementowe stanowią 75% wyekscerpowanego materiału. Natomiast dwa człony występują w 21% nazw²⁵. Są to przede wszystkim nazwy z takimi elementami, jak imię i nazwisko, np. w onimach następujących ulic: *Edwarda Pohla, Hipolita Trąpczyńskiego, Hugo (sic!) Kollątaja, Ignacego Krasickiego, Jana Wójkiewicza*. Dwuelementowe są również wyrażenia przyimkowe obecne m.in. w nazwach: *Na Górcze, Nad Jeziorem, Nad Strumykiem, Przy Łowisku, Przy Nowinie*, a także nazwy z członem „osiedle”: *Osiedle Gruszkowe, Osiedle Przylesie*, „skwer”: *Skwer Brzozowy, Skwer Topolowy* bądź też plac: *plac Browarny, plac Niepodległości*. Najmniej liczne są nazwy składające się z trzech lub czterech komponentów. Stanowią one tylko 4% wszystkich analizowanych onimów. Wśród nich wskazać można wyrażenia przyimkowe, np. *Na Skraju Lasu*, nazwy odantroponimiczne zawierające tytuły, takie jak „ksiądz”: *Ks. Tadeusza Jabłońskiego*, „profesor”: *Prof. Stanisława Bodniaka* oraz człon „osiedle”, np. *Osiedle Ignacego Krasickiego*. Cztery składniki występują jedynie w nazwie *Promenada im. Wisławy Szymborskiej*.

Podsumowując powyżej przeprowadzone analizy semantyczną oraz strukturalną, a także dokonaną obserwację w zakresie liczby nominacji nazw ulic w gminie Kórnik, można stwierdzić, że nazwy ulic w miejscowościach stanowiących obszar badawczy są zróżnicowane. Ich różnorodność wynika niewątpliwie z wpływu kulturowego, a także tego, że zostały nadane w różnych momentach dziejowych. Część z nich prawdopodobnie była nimi bezpośrednio motywowana. Inne pośrednio odwołują się do historii miejscowości. Natomiast najnowsze nazwy nie mają motywacji realnoznaczeniowej, a celem ich twórców jest prawdopodobnie, oprócz nazwania, stworzenie pozytywnej konotacji.

Pod względem struktury analizowane nazwy są zgodne z zaleceniami administracyjnymi spisany już w latach 60. XX wieku²⁶, które sugerują, żeby nazwy były krótkie, a zatem należy unikać nazw wieloczłonowych, oraz aby nadawane nazwy miały charakter przymiotnikowy.

Trudno dokonać jednoznacznej oceny procesów tworzenia nazw miejskich, które powstają na mocy decyzji administracyjnej, zwykle konwencji powodującej, że większość z nich to nazwy niemotywowane. Można jak Anna Arciszewska wysnuć obawę, że wskutek

²⁵ W tym zestawieniu, ze względu na analizowaną strukturę oraz to, że w nazwach często pomija się słowo „ulica”, w przeciwieństwie do członów: „aleja”, „osiedle”, „plac” oraz „skwer”, uwzględniono wszystkie 484, a nie 468 nazw, jak w przypadku analizy semantycznej, podczas której część onimów sklasyfikowano łącznie. Zob. tabela 2.

²⁶ Zalecenia te zostały spisane w uchylonym Zarządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 czerwca 1968 r. o ustaleniu wytycznych w sprawie nadawania nazw ulicom i placom oraz numeracji nieruchomości, MP 1968, nr 30, poz. 197. O podobnych wytycznych dotyczących nadawania nazw ulicom pisał również Mordań, por. tenże, „Współczesne typy nazw ulic”, 302.

m.in. możliwości nadawania nazw po uiszczeniu opłaty, ulegną one komercjalizacji i staną się puste²⁷ albo jak Józef Chojnacki stwierdzić, że nazwy nie są już nośnikami idei²⁸, albo też uznać, że dzięki temu staną się wolne od ideologii.

Bibliografia

- Arciszewska, Anna. „Nazewnictwo miejskie dzielnic, placów i ulic Katowic”. *Językoznawstwo* 1 (2012), 6: 7–18.
- Arciszewska, Anna. „Procesy wpływające na kształtowanie się nazw miejskich kiedyś i dziś”. *Językoznawstwo* 1 (2013), 7: 9–14.
- Bieńkowska, Danuta, Elżbieta Umińska-Tytoń. *Nazewnictwo miejskie Łodzi*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013.
- Chojnacki, Józef. „Nazwy ciągów i obiektów komunikacyjnych (ulic, alei, placów, mostów, itp.)”. W: *Nazewnictwo geograficzne Poznania. Zbiór studiów*, red. Zygmunt Zagórski. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2008.
- Handke, Kwiryna. *Polskie nazewnictwo miejskie*. Warszawa: Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, 1992.
- Majkowska, Aneta. „Krajobraz językowy Wielunia na przykładzie strukturalnej i semantycznej klasyfikacji nazw ulic”. *Rocznik Wieluński* 11 (2011): 89–98.
- Makuchowska, Marzena. „Manipulacyjne wykorzystanie słowa «park» w nazwach osiedli mieszkaniowych”. *Prace Językoznawcze* 22 (2020): 127–141.
- Mordań, Michał. „Współczesne typy nazw ulic Bielska Podlaskiego”. *Studia Wschodniosłowiańskie* 10 (2010): 293–304.
- Myszka, Agnieszka. „Ewolucja motywacji współczesnych nazw ulic województwa podkarpackiego”. W: *Jednotlivé a všeobecne v onomastiké*, red. Martin Ološtiak, 262–273. Prešov: Univerzita knižnica PU, 2012.
- Oronowicz-Kida, Ewa. *Oficjalne nazwy wiejskich ulic w województwie podkarpackim. Studium językowo-kulturowe*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014.
- Supranowicz, Elżbieta. *Nazwy ulic Krakowa*. Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN, 1995.
- Sypień, Jacek. „Nazwy części wsi i miast w powiecie olkuskim”. *Iclusiana* 17 (2017): 8–85.
- Wyrobisz, Andrzej. „Nazwy ulic, placów i dzielnic w miastach polskich: nośniki informacji – źródło historyczne – zabytki kultury”. *Przegląd Historyczny* 90 (1999), 4: 511–523.

Źródła internetowe

Mapa Polski. Dostęp 6.08.2021. mapa.livecity.pl.

Rejestr TERYT. Dostęp 8.01.2022. <https://teryt.stat.gov.pl/>.

²⁷ Arciszewska, „Procesy wpływające”, 13.

²⁸ Józef Chojnacki, „Nazwy ciągów i obiektów komunikacyjnych (ulic, alei, placów, mostów, itp.)”, w: *Nazewnictwo geograficzne Poznania. Zbiór studiów*, red. Zygmunt Zagórski (Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2008), 524.

Nazwy i ich statystyka w urbanonimii i hodonimii na terenie gminy Kórnik

Streszczenie

W artykule poddano analizie nazwy ulic miejscowości gminy Kórnik położonej w powiecie poznańskim. Przeprowadzono analizę semantyczną i strukturalną. Nazwy ulic pod względem struktury pogrupowano na jedno-, dwu- oraz trój- i więcejelementowe, a także rozrózniono na takie, które mają charakter rzeczownikowy, przymiotnikowy oraz charakter wyrażen przyimkowych.

Dokonano również klasyfikacji semantycznej, zgodnie z którą wyróżniono następujące kategorie nazw: topograficzne, kierunkowe, kulturowe, relacyjne ponowione, pamiątkowe, geograficzne, odnoszące się do przyrody, metaforyczne, odzawodowe oraz inne.

Na podstawie analizy strukturalnej stwierdzono, że najliczniejszą grupę stanowią krótkie nazwy jednoelementowe o charakterze przymiotnikowym. Analiza semantyczna pozwoliła stwierdzić, że największe kategorie semantyczne stanowią nazwy odwołujące się do przyrody, nazwy topograficzne oraz nazwy metaforyczne.

W artykule przedstawiono także listę rangową ukazującą nazwy z największą liczbą nominacji, którą zestawiono z podobnym rankingiem odnoszącym się do tego typu onimów w skali kraju. Zwrócono również uwagę na zjawisko występowania w bliskim sąsiedztwie geograficznym nazw powiązanych ciągiem skojarzeń, chociaż nie zawsze zaklasyfikowanym do jednego pola tematycznego.

Names and their statistics in urbanonims and hodonims in Kórnik Commune

Summary

This article offers an analysis of the street names in the villages located in Kórnik Commune, Poznań County. Both semantic and structural analysis was performed. The street names were grouped according to whether they contained one, two, and three or more elements. They were also divided into substantival, adjectival, and adverbial ones.

Semantic classification was also carried out, according to which the following categories of names were distinguished: topographic, directional, cultural, relational renewed, commemorative, geographic, referring to nature, metaphoric, derived from professions, and other.

The structural analysis demonstrated that the most numerous category contained short, one-element adjectival names. The semantic analysis pointed out that the largest semantic categories contained names referring to nature, topographic, and metaphoric.

The article provided also a rank list of names showing those with the highest number of nominations, which was juxtaposed with a similar nationwide ranking of this type of names.

The author also noted that the names linked by a chain of associations tend to appear in close geographical proximity to each other, although they are not always classified into one thematic field.

Cytowanie

Kijak, Agnieszka. „Nazwy i ich statystyka w urbanonimii i hodonimii na terenie gminy Kórnik”. *Studia Językoznawcze. Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny* 21 (2022): 5–21. DOI: 10.18276/sj.2022.21-01.